

การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบริบทประชาคมอาเซียน Development of Competency Indicators of School Administrators Under the Office of the Basic Education Commission In the ASEAN Community Context

นงค์ แข็งแรง¹ วลัยกา ฉลากบาง² วาโร เฟ่งสวัสดิ์³ และ พรเทพ เสถียรนพเก้า⁴

Nong Kheangreang,¹ Wannika Chalakbang,² Waro Phengsawat³

and Pornthep Steannoppakao⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบริบทประชาคมอาเซียน และ 2) ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบริบทประชาคมอาเซียนที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การศึกษาตัวบ่งชี้ โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัย การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน และการศึกษาพหุกรณีโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 6 โรงเรียน ระยะที่ 2 การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยสอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง 3 รอบ และระยะที่ 3 การตรวจสอบตัวบ่งชี้ โดยสอบถามผู้บริหาร จำนวน 225 คน และครู จำนวน 450 คน ทั้งหมดจำนวน 675 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียน มี 75 ตัวบ่งชี้ใน 10 สมรรถนะหลัก และ 31 สมรรถนะย่อย ประกอบด้วย การมีองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มี 3 สมรรถนะย่อย มี 11 ตัวบ่งชี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มี 3 สมรรถนะย่อย มี 9 ตัวบ่งชี้ การสื่อสารและจูงใจ มี 4 สมรรถนะย่อย มี 8 ตัวบ่งชี้ การทำงานเป็นทีม มี 3 สมรรถนะย่อย มี 8 ตัวบ่งชี้ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ มี 3 สมรรถนะย่อย มี 6 ตัวบ่งชี้ การมีวิสัยทัศน์ มี 3 สมรรถนะย่อย มี 6 ตัวบ่งชี้ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ มี 4 สมรรถนะย่อย มี 8 ตัวบ่งชี้ การบริการที่ดีมี 3 สมรรถนะย่อย มี 6 ตัวบ่งชี้ การมีคุณธรรมจริยธรรม มี 3 สมรรถนะย่อย มี 7 ตัวบ่งชี้ การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน มี 2 สมรรถนะย่อย มี 6 ตัวบ่งชี้ 2) โมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Chi-square = 318.07 df = 218 p-value = 0.00 GFI = 0.97 AGFI = 0.93 RMSEA = 0.02 และ CN = 493.67) เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบของสมรรถนะหลักเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ การมีองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (0.71) การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน (0.71) การสื่อสารและจูงใจ (0.70) การมีคุณธรรมจริยธรรม (0.69) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ (0.68) การมีวิสัยทัศน์ (0.67) การบริการที่ดี (0.66) การมุ่งผลสัมฤทธิ์และความเป็นมืออาชีพ (0.65) การทำงานเป็นทีม (0.64) และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (0.63) ตามลำดับ

คำสำคัญ : การพัฒนา ; ตัวบ่งชี้ ; สมรรถนะ ; ผู้บริหารสถานศึกษา ; บริบทประชาคมอาเซียน

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Doctoral Student in Education Administration and Development, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University.

^{2,3} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Assistant Professor, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University.

⁴ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Lecturer, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

ABSTRACT

This study aimed: 1) to develop competency indicators of school administrators under the Office of the Basic Education Commission in the ASEAN Community context, and 2) to verify consistency between the developed model of competency indicators of school administrators under the Office of Basic Education Commission in the ASEAN Community context and the empirical data. The study was divided into 3 phases. Phase 1 – investigating indicators by study of papers and research, interviewing 9 experts, and examining multiple cases of 6 model schools in their development towards the ASEAN Community. Phase 2 – developing indicators by asking 21 experts through the use of a modified Delphi technique for 3 rounds. And phase 3 – verifying the indicators by asking 225 administrators and 450 teachers totaling 675 people who derived from multistage random sampling. The instrument used in data collection was a 5-rating scale questionnaire. Confirmatory factor analysis was conducted using LISREL.

Findings of the study were as follows: 1. Competency indicators of school administrators which included 75 indicators in 10 core competencies and in 31 sub-competencies consisted of: having a body of knowledge about the ASEAN Community which possessed 3 sub-competencies and 11 indicators, using information technology which possessed 3 sub-competencies and 9 indicators, communicating and motivating which possessed 4 sub-competencies and 8 indicators, working as team which possessed 3 sub-competencies and 8 indicators, achievement-oriented which possessed 3 sub-competencies and 6 indicators, having a vision which possessed 3 sub-competencies and 6 indicators, analyzing and synthesizing which possessed 4 sub-competencies and 8 indicators, good service which possessed 3 sub-competencies and 6 indicators, having morality and ethics which possessed 3 sub-competencies and 7 indicators, and holding activity concerning the ASEAN Community which possessed 2 sub-competencies and 6 indicators. 2) The model of competency indicators of school administrators in the ASEAN Community context had a goodness-of-fit with the empirical data according to the hypothesis stated (Chi-square = 318.07, df = 218, p-value = .00, GFI = 0.97, AGFI = 0.93, RMSEA = 0.02 and CN = 493.67). Considering the factor loadings of components of core competencies, all components and their factor loadings were arranged in descending order as follows: having a body of knowledge about the ASEAN Community (0.71), holding activity concerning the ASEAN Community (0.71), communicating and motivating (0.70), having morality and ethics (0.69), analyzing and synthesizing (0.68), having a vision (0.67), good service (0.66), achievement-oriented and professionalism (0.65), working as team (0.64), and using information technology (0.63), respectively.

Keywords : Development ; Indicators ; Competency ; School Administrators ; ASEAN Community Context

บทนำ

ทศวรรษที่ผ่านมากระแสโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านทำให้ประเทศทั่วโลก ต้องเผชิญกับความหลากหลายทางสังคมและเศรษฐกิจ ต้องพัฒนาคนให้มีศักยภาพเพื่อให้ประเทศก้าวหน้านั้นคงยั่งยืน โดยให้ความสำคัญพัฒนาการศึกษาอย่างเร่งด่วน การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง เน้นการพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองอาเซียนที่สามารถ

อยู่ร่วมกันได้ เนื่องจากสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะรวมตัวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนใน พ.ศ.2558 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองด้านเศรษฐกิจ เพื่อแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคและในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งการแก้ปัญหาด้านความมั่นคงและความต้องการของประชาชน (กรมอาเซียน, 2555) กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาโดยมอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว (สำนักวิชาการและมาตรฐาน

การศึกษา, 2555) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุด เป็นผู้มีความอดทนอดกลั้นและปฏิบัติภารกิจการนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีสมรรถนะที่พึงประสงค์ เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงมีหน้าที่หลักครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา มีความรู้เชิงลึกในภารกิจที่ตนปฏิบัติและปรับวิธีการทำงานให้เป็นมาตรฐานสากล มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการนำภาคส่วนอื่นๆ ที่จะก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2556)

ในปัจจุบันสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียนต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพราะส่วนใหญ่ยังไม่มีสมรรถนะเพียงพอ โดยเฉพาะด้านการสื่อสาร การจูงใจ การมีวิสัยทัศน์และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร จึงต้องมีการวางแผนเพื่อพัฒนาผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีทุกระดับ มีการวัดและประเมินอย่างจริงจัง ปัญหาดังกล่าวทำให้กระทบต่อนโยบายด้านการศึกษาที่จะทำให้ประเทศไทยเป็น Education Hub ด้านความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างประเทศ และการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางอาเซียนศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาไปสู่ประชาคมอาเซียนและสากล (นภสมนนันทน์, 2558)

จากเหตุผลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าจำเป็นต้องมีตัวบ่งชี้สมรรถนะในด้านต่างๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาจากการศึกษาพบทฤษฎีโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์ การสังเกตและจากการศึกษาเอกสารต่างๆ เพื่อให้เข้าใจบริบทสถานศึกษาพบว่า ไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้ได้สมรรถนะหลัก สมรรถนะย่อย และตัวบ่งชี้ ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

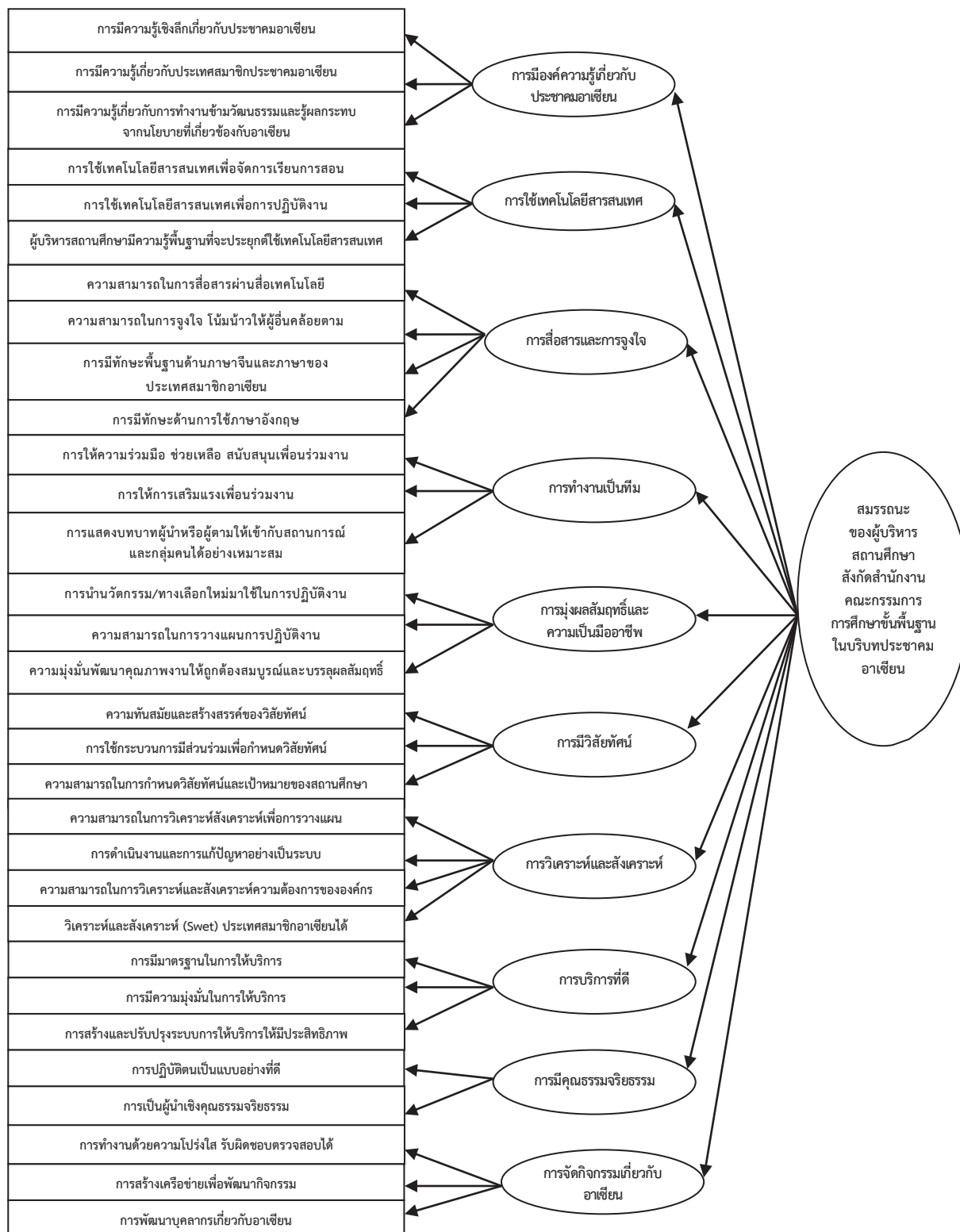
1. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบริบทประชาคมอาเซียน
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบริบทประชาคมอาเซียนที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สมมติฐานการวิจัย

โมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบริบทประชาคมอาเซียนที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2556) ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) เพื่อนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะ ของผู้บริหารในบริบทประชาคมอาเซียน ได้จำนวน 10 สมรรถนะหลัก และ 31 สมรรถนะย่อย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ได้แก่ การวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เทคนิคเดลฟาย แบบปรับปรุง แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสรล แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสมรรถนะ โดยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียน จำนวน 9 คน และการศึกษาพฤติกรรมโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 6 โรง โดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และศึกษาเอกสารต่างๆ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะนี้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ โดยใช้ร้อยละ 50 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกสมรรถนะ

ระยะที่ 2 พัฒนาตัวบ่งชี้ โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง 3 รอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะนี้ คือแบบสอบถามรอบที่ 1 แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย พร้อมคำถามปลายเปิดของแต่ละตอน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ โดยเลือกสมรรถนะที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยร้อยละ 80 ขึ้นไป และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มาสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยหาค่ามัธยฐาน (ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป) และค่าพิสัยควอไทล์ (ไม่เกิน 1.50) ในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 เพื่อหาฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ

ระยะที่ 3 ตรวจสอบโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้กับข้อมูลเชิงประจักษ์ เครื่องมือที่ใช้ในระยะนี้ คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 สมรรถนะและพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบริบทประชาคมอาเซียนใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสรล

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมดทั่วประเทศ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 31,802 คน และครู จำนวน 446,370 คน รวมทั้งสิ้น 478,172 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทั้งหมดทั่วประเทศ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 225 คน และ ครู จำนวน 450 คน รวมทั้งสิ้น 675 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวน 609 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.21

สรุปผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียน มี 75 ตัวบ่งชี้ใน 10 สมรรถนะหลัก และ 31 สมรรถนะย่อย ประกอบด้วย การมีองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มี 3 สมรรถนะย่อย 11 ตัวบ่งชี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มี 3 สมรรถนะย่อย 9 ตัวบ่งชี้ การสื่อสารและจูงใจ มี 4 สมรรถนะย่อย 8 ตัวบ่งชี้ การทำงานเป็นทีม มี 3 สมรรถนะย่อย 8 ตัวบ่งชี้ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 3 สมรรถนะย่อย 6 ตัวบ่งชี้ การมีวิสัยทัศน์ มี 3 สมรรถนะย่อย 6 ตัวบ่งชี้ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ มี 4 สมรรถนะย่อย 8 ตัวบ่งชี้ การบริการที่ดีมี 3 สมรรถนะย่อย 6 ตัวบ่งชี้ การมีคุณธรรมจริยธรรม มี 3 สมรรถนะย่อย 7 ตัวบ่งชี้ การจัดการกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน มี 2 สมรรถนะย่อย 6 ตัวบ่งชี้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียน

ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ b (SE)	สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2)	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ (FS)	ความคลาดเคลื่อนของตัวบ่งชี้ (e)
การวิเคราะห์อันดับสอง				
KA	0.71**(0.04)	-	-	-
AA	0.52**(0.00)	0.86	0.54	0.05
AB	0.53**(0.02)	0.84	0.64	0.05
AC	0.54**(0.02)	0.83	0.62	0.06
IT	0.63**(0.04)	-	-	-
BA	0.54**(0.00)	0.86	0.34	0.06
BB	0.58**(0.02)	0.92	1.11	0.03
BC	0.52**(0.01)	0.82	0.45	0.06
IM	0.70**(0.04)	-	-	-
CA	0.57**(0.00)	0.81	-0.03	0.08

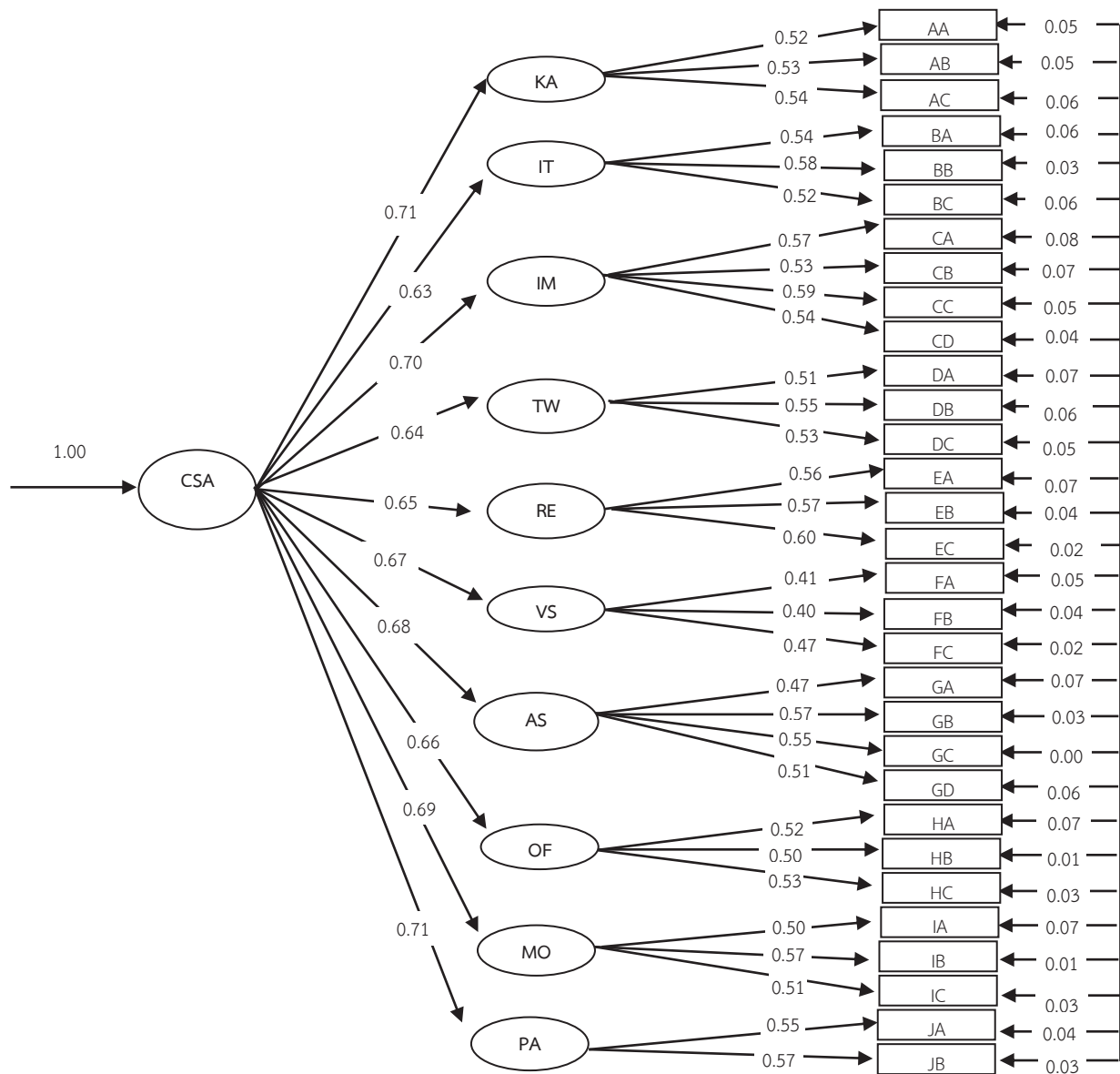

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	น้ำหนัก องค์ประกอบ b (SE)	สัมประสิทธิ์ การพยากรณ์ (R^2)	สัม ประสิทธิ์ คะแนน องค์ประกอบ (FS)	ความ คลาดเคลื่อน ของตัวบ่งชี้ (e)
CB	0.53**(0.02)	0.81	0.20	0.07
CC	0.59**(0.02)	0.87	0.72	0.05
CD	0.54**(0.02)	0.89	0.96	0.04
TW	0.64** (0.04)	-	-	-
DA	0.51**(0.00)	0.79	0.56	0.07
DB	0.55**(0.02)	0.83	0.39	0.06
DC	0.53**(0.02)	0.85	0.95	0.05
RE	0.65** (0.04)	-	-	-
EA	0.56**(0.00)	0.82	0.16	0.07
EB	0.57**(0.01)	0.89	0.48	0.04
EC	0.60**(0.00)	0.94	1.13	0.02
VS	0.67** (0.04)	-	-	-
FA	0.41**(0.00)	0.76	0.31	0.05
FB	0.40**(0.01)	0.81	0.40	0.04
FC	0.47**(0.02)	0.93	1.41	0.02
AS	0.68** (0.05)	-	-	-
GA	0.47**(0.00)	0.75	0.66	0.07
GB	0.57**(0.02)	0.93	1.53	0.03
GC	0.55**(0.02)	1.00	0.94	0.00
GD	0.51**(0.03)	0.82	0.34	0.06
OF	0.66** (0.04)	-	-	-
HA	0.52**(0.00)	0.80	0.24	0.07
HB	0.50**(0.01)	0.83	0.41	0.01
HC	0.53**(0.02)	0.92	1.29	0.03
MO	0.69** (0.04)	-	-	-
IA	0.50**(0.00)	0.79	0.57	0.07
IB	0.57**(0.02)	0.92	1.11	0.01
IC	0.51**(0.02)	0.89	0.90	0.03
PA	0.71** (0.04)	-	-	-
JA	0.55**(0.00)	0.87	0.64	0.04
JB	0.57**(0.02)	0.92	1.11	0.03

Chi-square = 318.07, df = 218, χ^2 /df = 1.45, p-value = 0.00, GFI = 0.97, AGFI = .93, RMSEA = 0.02, CN = 493.67

2. โมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดีมาก โดยมีค่าไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 318.07 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่า df เท่ากับ 218 เมื่อพิจารณาค่า χ^2 /df เท่ากับ 1.45 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์คือต่ำกว่า 2 นอกจากนี้ยังพบว่า ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.97 และดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.93 และค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล (CN) เท่ากับ 493.67 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ น้ำหนักองค์ประกอบของสมรรถนะหลักทั้ง 10 สมรรถนะหลักมีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) ทุกค่า เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เท่ากับ 0.71 การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน เท่ากับ 0.71 การสื่อสารและ जुใจ เท่ากับ 0.70 การมีคุณธรรมจริยธรรม เท่ากับ 0.69 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ เท่ากับ 0.68 การมีวิสัยทัศน์ เท่ากับ 0.67 การบริการที่ดี เท่ากับ 0.66 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ เท่ากับ 0.65 การทำงานเป็นทีม เท่ากับ 0.64 และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เท่ากับ 0.63 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของสมรรถนะย่อยประมาณ ร้อยละ 40 ถึงร้อยละ 60 เนื่องจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองนี้จะไม่รายงานค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงได้นำค่าน้ำหนักองค์ประกอบสำหรับสมรรถนะหลัก ทั้ง 10 สมรรถนะ มาสร้างสเกลองค์ประกอบตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียน แทนค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบซึ่งทั้งสองค่านี้ให้ความหมายในทำนองเดียวกันดังสมการ $CSA = 0.71(KA) + 0.63(IT) + 0.70(IM) + 0.64(TW) + 0.65(RE) + 0.67(VS) + 0.68(AS) + 0.66(OF) + 0.69(MO) + 0.71(PA)$ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์โมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียน

อักษรย่อที่ใช้แทนสมรรถนะหลัก

CSA แทน สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบริบทประชาคมอาเซียน KA แทนสมรรถนะหลักการมีองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน IT แทนสมรรถนะหลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ IM แทนสมรรถนะหลักการสื่อสารและจิตใจ TW แทนสมรรถนะหลักการทำงานเป็นทีม RE แทนสมรรถนะหลักการมุ่งผลสัมฤทธิ์และความเป็นมืออาชีพ VS แทนสมรรถนะหลักการมีวิสัยทัศน์ AS แทนสมรรถนะหลักการวิเคราะห์และสังเคราะห์ OF แทนสมรรถนะหลักการบริการที่ดี MO แทน สมรรถนะหลักการ

มีคุณธรรมจริยธรรม PA แทน สมรรถนะหลักการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียน ทุกสมรรถนะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21-4.44$) แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะหลักทั้ง 10 สมรรถนะ เป็นสมรรถนะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินการวิจัย ได้แก่ การศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการศึกษาพหุกรณีโรงเรียนต้นแบบ ทำให้ได้ตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2556) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมข้าราชการสู่ประชาคมอาเซียนพบว่า การนำเสนอการเตรียมความพร้อมข้าราชการสู่ประชาคมอาเซียนจะต้องเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากร ทาง การสื่อสารการทำงานข้ามวัฒนธรรม ด้านภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

2. ผลการวิเคราะห์โมเดลตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียนพบว่า มี 75 ตัวบ่งชี้ ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 3.50 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า แสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียน สามารถวัดสมรรถนะหลักได้ เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ในส่วนของการสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) จากการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบเชิงยืนยัน สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของสมรรถนะหลักเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (0.71) การจัดการกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน (0.71) การสื่อสารและจิตใจ (0.70) การมีคุณธรรมจริยธรรม (0.69) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ (0.68) การมีวิสัยทัศน์ (0.67) การบริการที่ดี (0.66) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (0.65) การทำงานเป็นทีม (0.64) และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (0.63) ซึ่งสามารถสร้างสมการตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียน ดังนี้ $CSA = 0.71(KA) + 0.63(IT) + 0.70(IM) + 0.64(TW) + 0.65(RE) + 0.67(VS) + 0.68(AS) + 0.66(OF) + 0.69(MO) + 0.71(PA)$ จากสมการดังกล่าวจะเห็นว่า สมรรถนะหลักทั้ง 10 สมรรถนะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวก แสดงว่าทุกสมรรถนะเป็นองค์ประกอบสำคัญ ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับสมรรถนะหลักด้านการมีองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และการจัดการกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี จึงจะบริหารจัดการศึกษาในบริบทประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความรู้ความสามารถจัดการกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมข้าราชการสู่ประชาคมอาเซียน รัฐจะต้องเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐในด้านการ

ทำงานข้ามวัฒนธรรม ความตระหนักรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายและข้อตกลงอาเซียน ทักษะเชิงบวกต่ออาเซียน การทำงานเป็นหมู่คณะบนฐานของความแตกต่างทางวัฒนธรรม ประเพณี สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในตำแหน่งยุทธศาสตร์ประเทศ พ.ศ.2556-2561 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างสมดุลและปรับระบบบริหารจัดการภายในภาครัฐว่า ข้าราชการจะต้องมีความรู้เชิงลึกในการกิจที่ตนเองปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2556)

2.2 ตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียนมีค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.40-0.97 โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด คือผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาจีนขั้นพื้นฐาน ($b = 0.97$) จากค่าน้ำหนักดังกล่าว สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2556) ที่ได้ศึกษาการยกระดับขีดสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารแนวใหม่พบว่า เนื่องจากประเทศจีนเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนบวก ซึ่งส่งผลต่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ทำให้ภาษาจีนมีอิทธิพลในด้านการศึกษาและการสื่อสาร กระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นความสำคัญของภาษาจีนและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน โดยกำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน กรณีโรงเรียนที่มีความพร้อมในระดับประถมศึกษา เน้นการสื่อสารทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนและนำความรู้ไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาจีนขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปบริหารจัดการและจัดทำหลักสูตรโรงเรียนตามบริบทของตน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ในบริบทประชาคมอาเซียน เช่น การมีองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และการจัดการกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาทุกสังกัดควรนำตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทประชาคมอาเซียนมาประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาที่ตนรับผิดชอบ เช่น การส่งเสริมให้มีหลักสูตรอาเซียนศึกษาในสถานศึกษาที่ตนรับผิดชอบ
3. หน่วยงานต้นสังกัดควรนำตัวบ่งชี้ไปทำเป็นเครื่องมือวัดและประเมินการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบริบทประชาคมอาเซียน

2. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบริบทประชาคมอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2556). *การเตรียมความพร้อมข้าราชการสู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.
- กรมอาเซียน. (2555). *จัดทำข้อมูลเตรียมความพร้อมข้าราชการสู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- นักสมน นันทมีจฉา. (2558, มกราคม – เมษายน). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภายใต้กรอบปฏิกิริยาอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม* ; 5(1) : 53-62.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2556). *การยกระดับขีดสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารแนวใหม่*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). *การขับเคลื่อนการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *คู่มือหลักสูตรอาเซียน*. กรุงเทพฯ : ครูสภา.

Translated Thai References

- Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. (2012). *Propelling education to the ASEAN Community*. Bangkok : Printing House of the Agricultural Co-operative Federation of Thailand, Ltd. [in Thai]
- Department of Disaster Prevention and Mitigation. (2013). *Preparing teacher officials for the ASEAN Community*. Bangkok : Department of Disaster Prevention and Mitigation. [in Thai]
- Department of ASEAN Affairs. (2012). *Making data in preparation of parliamentary officials for entering the ASEAN Community*. Bangkok : The Secretariat of the House of Representatives. [in Thai]
- Nanthamatcha, N. (2015). The causal relationship model of administrators' desirable competency affecting secondary education administration as confined to the ASEAN declaration among schools under the Office of the Basic Education Commission. *Nakhon Phanom University Journal*, 5(1), 53-62. [in Thai]
- Office of the Basic Education Commission. (2015). *A manual for the ASEAN Curriculum*: Bangkok : Kurusapa Printing Ladphrao. [in Thai]
- Office of the Civil Service Commission. (2013). *Raising the competency of government personnel to support for entering the ASEAN Community: The necessary competency of new trend in management*. Bangkok : Office of the Civil Service Commission. [in Thai]